

Boomveiligheidsprotocol

Gemeente Gennep, Kleine bosobjecten

Versie: 30 november 2020

Opgesteld door: Annemieke Visser-Winterink i.s.m. Jeroen Oorschot

Datum:

Bevoegd ambtenaar:

Handtekening:

Inhoudsopgave

1 Inleiding.....	3
2 Gevaarzetting.....	3
3 Routes en planning	4
4 Verslaglegging en registratie.....	4
5 Calamiteiten.....	5
6 Evaluatie.....	5
Bijlage 1: Uniforme markeertekens	6
Bijlage 2: Registratieformulier boomveiligheid	7

1 Inleiding

Het “Praktijkadvies boomveiligheid in bos en natuur” (VBNE, 2015) dient als basis voor dit boomveiligheidsprotocol voor gemeente Gennep. De gemeente Gennep werkt voor haar bosjes binnen de bebouwde kom aan de hand van dit boomveiligheidsprotocol, daar waar het gaat om cyclische controle op boomveiligheid en het uitvoeren van beheermaatregelen n.a.v. de controles.

2 Gevaarzetting

Een boomveiligheidsprotocol draait om het vaststellen van risico's en het formuleren van maatregelen om deze risico's zoveel als mogelijk te beperken binnen redelijke kaders. Gevaarzetting van een boom of opstand is daarin een van de bepalende factoren. De gevaarzetting geeft de mate van gevaar weer voor personen, gebouwen en andere bezittingen in relatie tot de locatie van de boom/opstand. Op basis van de gevaarzetting kan de controle cyclus worden vastgesteld. In de loop van de tijd kan het nodig zijn de cyclus van een bepaalde locatie aan te passen aan de hand van wegingsfactoren die hieronder worden beschreven,

- **Locatie van de boom** t.o.v. verblijfslocaties van personen, gebouwen en overige bezittingen. Bijvoorbeeld langs een provinciale weg of binnen de boomlengte naast een gebouw. De afstand tot te beschermen objecten/personen is daarbij doorslaggevend voor het bepalen van de gevaarzetting.
- **Boomsoort:** verschillende boomsoorten kennen diverse eigenschappen die bepalend zijn voor de stabiliteit en vitaliteit van de betreffende boomsoort tijdens haar levenscyclus. Dit is tevens gerelateerd aan de locatie of ook wel groeiplaats.
- **Boomhoogte en diameter:** de boomhoogte is bepalend voor het valbereik. In verhouding tot de diameter, de zogenaamde hoogte-diameterverhouding, is de boomhoogte tevens een indicator voor de stabiliteit van de boom (windworp, stambreuk).
- **Vitaliteit van de boom/opstand:** de huidige vitaliteit is medebepalend voor het vaststellen van de gevaarzetting. Een vitale opstand brengt over het algemeen lagere boomveiligheidsrisico's met zich mee dan een opstand met slechte vitaliteit.
- **Bestaande gebreken:** bestaande gebreken op zowel mechanisch als biologisch vlak spelen een belangrijke rol bij het bepalen van de gevaarzetting. Te denken valt bijvoorbeeld aan een oude beukenlaan met veel holtes op hoogte.
- **Leeftijd van boom/opstand:** bomen hebben niet het eeuwige leven. Oude bomen in de boom- en aftakelingsfase vertonen over het algemeen vaker gebreken dan jonge bomen. Hierdoor is de leeftijd van een boom of opstand medebepalend voor de gevaarzetting.
- **Vatbaarheid voor ziekten en plagen:** iedere boomsoort kent zijn eigen pallet aan mogelijke ziekten en plagen. Essentaksterfte, iepziekte en kastanjabloedingsziekte zijn enkele voorbeelden die een specifieke soort kunnen raken en boomveiligheidsrisico's met zich mee brengen.

Voor de kleine bosobjecten wordt gewerkt met een controle cyclus van 6 jaar. Uitzondering hierop is het duitse lijntje, gezien de gevaarstelling wordt voor deze locatie een controle cyclus van 3 jaar toegepast.

Om problemen t.a.v. boomveiligheid in de toekomst te voorkomen verdient het de aanbeveling, bij graaf- en bouwwerkzaamheden aan de uitvoerende dienst (ook: aannemer) eisen te stellen aan het sparen van bomen en groeiplaats, zowel de ondergrondse alsook de bovengrondse delen. Daar waar schade ontstaat verdient het de aanbeveling, dit vast te leggen (datum, locatie, type schade), om eventuele boomproblemen op een later moment te kunnen herleiden.

3 Routes en planning

Voor de boomveiligheidscontrole van de kleine bosobjecten zijn geen losse routes vastgesteld. Dit wegens de kleinschaligheid van de opstanden. Voor de boomveiligheidscontrole worden de volgende richtlijnen gehanteerd:

- De vitaliteit van de bomen in de randzone van het bosobject (de breedste van deze randzone is gesteld op 1,5 x de boomhoogte) wordt gecontroleerd.
  - De randzone van de buitengrenzen het bosobject (de breedste van deze randzone is gesteld op 1,5 x de boomhoogte).
  - Randzone langs wegen, paden, parkeerplaatsen en opstallen in het bosobject.
- Snoei van dood hout vindt alleen plaats indien het vallende dode hout een risico oplevert. Dit wil zeggen dat dode takken alleen gesnoeid worden boven wegen, paden, parkeerplaatsen, opstallen en tuinafscheidingen. Dood hout dat vrij kan vallen in de opstand zonder te verwachten letsel aan mens of opstal mag aan de boom blijven zitten.
- De afbakening/reikwijdte van de boomveiligheidscontrole is enkel de bomen/takken die gevaar op kunnen leveren voor passanten, wegen, paden, gebouwen enz.

Bij samenvallen van de uitvoering van een controle en of uitvoering met een dunning worden deze gecombineerd. Voor de planning van de uitvoering wordt verwezen naar het document “meerjarenplanning kleine bosobjecten”.

Inzet van een externe expert

De boomveiligheidscontroles worden uitgevoerd door vakkundige (interne of externe) experts, naar inschatting van de beheerder.

4 Verslaglegging en registratie

Boomcontrole resultaten worden schriftelijk en/of digitaal vastgelegd. Het in de bijlage opgenomen opnameformulier is als voorbeeld voor de vastlegging, deze methode kan op inzicht van de controleur verschillen. De digitale boomcontrole resultaten worden vastgelegd in het digitale

systeem van Kikker. Voor controles worden uniforme markeertekens toegepast in het veld. Deze zijn weergegeven in bijlage 1.

5 Calamiteiten

Na een calamiteit zoals extreme droogte, brand, storm, sneeuw, ijzel of een aanrijding, is de kans groot dat de kwaliteit van de bomen plotseling slechter is geworden. Er wordt binnen een daarvoor noodzakelijke termijn, ter beoordeling van de beheerder, bepaald of een quick scan boomveiligheid nodig is. Deze is nodig wanneer de beheerder inschat dat de calamiteit de boomveiligheidssituatie dusdanig heeft verslechterd dat het risico op schade te groot wordt om te wachten met controleren tot de eerstvolgende regulier geplande controle. De beheerder legt zijn afweging en organiseert zo nodig de benodigde quick scan, met daaruit volgende maatregelen.

De uitvoering van boomveiligheidsmaatregelen worden zo mogelijk binnen drie maanden na uitbrengen van de controlerapportage afgerond, of eerder, wanneer sprake is van een acuut op te lossen boomveiligheidsrisico.

Indien calamiteiten verwacht kunnen worden, bijvoorbeeld bij aankondiging van storm, ijzel en vergelijkbare weersomstandigheden, kan de beheerder voorzorgsmaatregelen nemen. Meldingen aan publiek om het bos niet in te gaan kunnen door de centrale organisatie gedaan worden. De beheerder kan naar eigen oordeel eventueel aanvullend routes/plaatsen tijdelijk afsluiten.

6 Evaluatie

Een boomveiligheidsprotocol is geen statisch plan. Boomveiligheid vraagt om regelmatige evaluatie. De gevaarstelling verandert door de tijd, waardoor frequenties kunnen wijzigen. Hier dient regelmatig op te worden ingespeeld en indien nodig worden wijzigingen aan het protocol doorgevoerd.

Bijlage 1: Uniforme markeertekens

Te snoeien: Witte stip op ooghoogte
(Duimdik)

Te vellen: Rode stip op ooghoogte
aan pad/wegzijde

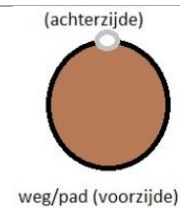
Vellen en laten
liggen: Rood kruis op ooghoogte

Nadere
inspectie: Witte stip aan stamvoet,
aan de voorkant

Attentieboom: Witte stip achterzijde
stamvoet

Bijlage 2: Registratieformulier boomveiligheid

Registratieformulier boomveiligheid														
Nummer	Datum	controleur	Boomgegevens					Afwijkingen	Ziekten	Adviezen of maatregelen	Opmerkingen	Uitvoering		
			object	route- of elementnummer <i>(corresponderend met de kaart)</i>	Boomsort	Diameterklasse 0-20; 20-40; 40-60; 60-80; >80cm DBH	Aantal					datum	uitvoerder:	Paraaf
1														
2														
3														
4														
5														
6														
7														
8														
9														
10														
11														
12														
13														
14														
15														
16														
17														
18														
19														
20														
21														
22														
23														
24														